

Planprogram kommuneplan 2022-2032

Forord

Et planprogram er en beskrivelse av planarbeidets formål, hva som skal løses, og prosessen med deltakelse og medvirkning. Videre skal planprogrammet beskrive hvilke temaer som skal utredes for nye utbyggingsområder. Utredningen er viktig for å kunne avveie mellom positive og negative virkninger av ulike tiltak på samfunn og miljø. Dette skal være til hjelp for å foreta gode beslutninger.

Planprogrammet ble lagt ut til offentlig ettersyn og sendt på høring av bystyret i møte 29.04.2021, med frist for merknader 01.06.2021. Bystyret vedtok planprogrammet den 17.06.2021.

Ordfører
Ørjan Jensen

Innhold

Forord.....	2
Bakgrunn	5
Hensikt med planen	6
Krav om planprogram	6
Planavgrensning.....	6
Kommunens plansystem.....	7
Rammeverk for planarbeidet	8
Nasjonale forventinger til regional og kommunal planlegging	8
FNs Bærekraftmål	9
Lovverk	9
Gjeldene fylkesplaner og andre regionale planer	10
Fokusområder og strategier for planarbeidet.....	10
Samarbeid og samordning.....	10
Kompetanse, tjenestetilbud og kommunen som organisasjon.	11
Befolkningsutvikling	11
Økonomi	12
Vardø havn.....	12
Samarbeid med andre kommuner	13
Næringsliv og sysselsetting.....	13
Proteiner fra havet/marine næringer	13
Turisme.....	14
Næringsareal.....	14
Landbruk og reindrift	15
Areal-, natur og friluftsområder	15
Naturmangfold.....	15
Friluftsliv	16
Varangerhalvøya Nasjonalpark.....	16
Sjøareal.....	16
Boligbygging / tettstedsutvikling	17
Fritidsboliger	17
Kulturarv.....	17

Trafikksikkerhet	17
Klima og miljø	17
Forsøpling og forurensning.....	18
Klimatilpasning.....	18
Folkehelse og levekår	18
Demografiske endringer	18
Endringer i sykdomsbildet	18
Arbeidsplasser som utgangspunkt for lokal trivsel	19
Økonomi	19
Forebyggende og helsefremmende arbeid	19
Kompetanse	19
Kvalitet Kvalitetsreformen “Leve hele livet” bør tas inn i alle deler av kommuneplanen.	19
Innovasjon i tjenestene	19
Folkehelse.....	20
Oppvekstmiljø for barn og unge	20
Kultur og idrett.....	21
Satsingsområder og FNs bærekraftsmål.....	21
Prioriterte bærekraftsmål	21
Kommuneplanens samfunnsdel	22
Kommuneplanens arealdel	22
Planbeskrivelse, plankart og planbestemmelser	22
Konsekvensutredning og risiko- og sårbarhetsanalyse	22
Utredningsmetodikk.....	23
Tema som vurderes i konsekvensutredningen jf. KU – formskriften §21	23
Planprosessen.....	25
Framdriftsplan - Kommuneplan.....	27

Bakgrunn

Kommuneplanen er Vardø kommune sitt overordnede styringsdokument og består av en samfunnsdel og en arealdel. Planen skal legge føringer for videre utvikling av kommunen. Minst en gang i hver bystyreperiode skal bystyret gjennom arbeidet med planstrategien vurdere om det er behov for revisjon for hele eller deler av kommuneplanen.

Kommunestyret vedtok i planstrategien den 27.09.16, at både noe i samfunnsdelen og arealdelen skal oppdateres og vurderes på nytt.

I kommunens vedtatte planstrategi for Vardø kommune 2020-2023 fra sak 66/20 i bystyret, 29.10.2020, står følgende:

I møte 14.12.2016 vedtok bystyret at det skulle nedsettes en gruppe for utarbeiding av ny kommunal planstrategi 2017-2020. Gruppen skulle legge frem et forslag for bystyret innen 01.06.2017. Dette ble ikke gjort, og det ble ikke vedtatt noen planstrategi i denne perioden.

Det kan være flere grunner til at gjennomføringen av planarbeid ikke har gått som planlagt i de tidligere periodene. Hovedårsaken er sannsynligvis mangel på ressurser. Det er åpenbart at de fleste planene var tenkt utarbeidet i tillegg til den vanlige driften, uten ekstra tildeling av økonomiske midler eller personalressurser. I flere tilfeller har dette ført til at planarbeid har vært nedprioritert og utsatt. Dersom man skal legge siste gjeldende planstrategi bokstavelig til grunn, har man forespeilet at en rekke planer skulle gjennomføres på ett år. Dette er alt for kort tid til å kunne gjennomføre en god og omfattende prosess, i alle fall uten at ekstra ressurser settes inn. Videre har planstrategien

ikke identifisert hvem som er ansvarlig for arbeidet med de ulike planene, eller forventet tidshorisont på arbeidet. Dette må karakteriseres som en svakhet ved tidligere planstrategi.

I den nye planstrategien er det lagt avgjørende vekt på nøkternhet og realisme med tanke på antall planer som skal utarbeides sett i forhold til tilgjengelige planressurser. Det tas blant annet sikte på å utarbeide en ny kommuneplan, som vil kreve betydelige ressurser og høy prioritet av kommunens administrasjon. I tillegg prioriteres lovpålagte planer og mindre planer som skal rulleres i henhold til vedtak.

Hensikt med planen

Jamfør PBL § 11-1. Kommuneplan, skal kommunen ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn.

Krav om planprogram

I tråd med plan- og bygningsloven § 11-13 skal det utarbeides et planprogram som grunnlag for arbeidet med kommuneplanen. Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Forslag til planprogram skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn senest samtidig med varsling av planoppstart.

Planavgrensning

Planen vil følge planavgrensning i gjeldende arealplan og omfatte hele kommunens landarealer.

Kommunenes sjøarealer er ivaretatt av en interkommunal kystsoneplan for Varanger, Planområde utgjøres av Varangerfjordens sjøområder med bifjorder, avgrenset av kystkontur og plan- og bygningslovens virkeområde i sjø (1 nautisk mil utenfor grunnlinja). Hver kommune vedtar kystsoneplanen for eget sjøområde.

For Varangerhalvøya nasjonalpark, landskapsvernområder, naturreservater og vern i Vardø by gjelder følgende forskrifter;

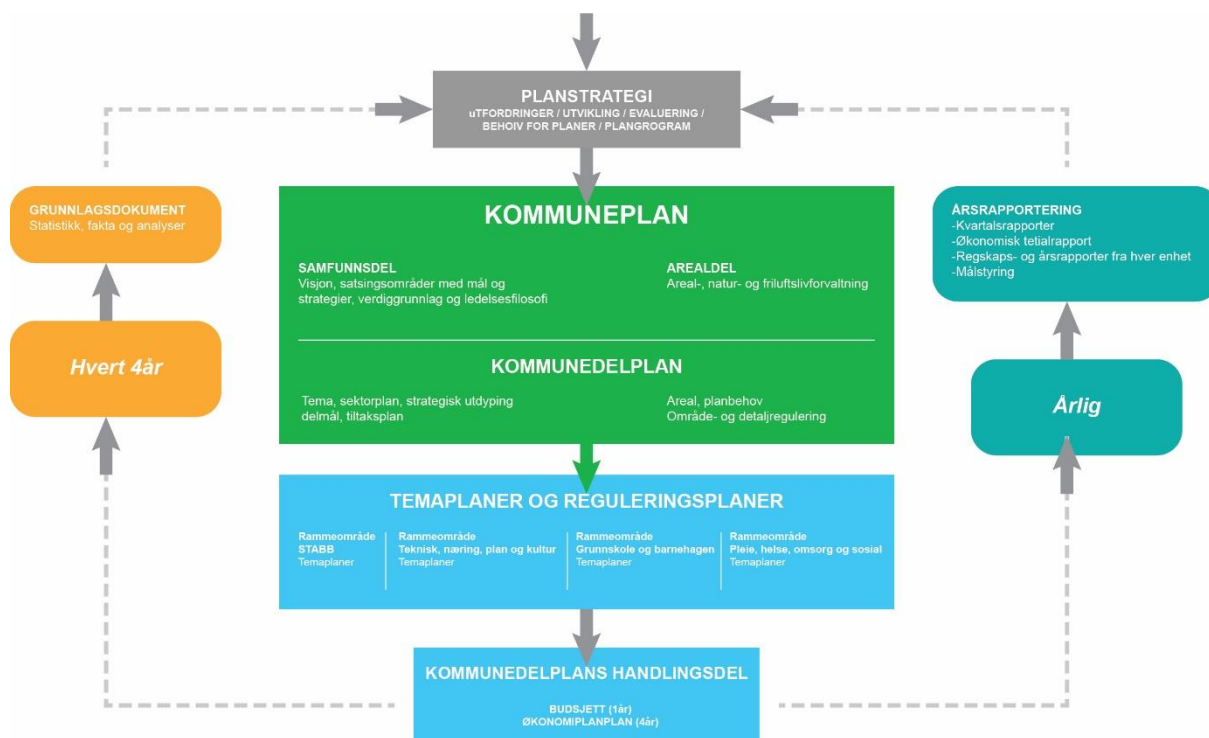
- Forskrift om verneplan for Varangerhalvøya. Vedlegg 1. Vern av Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci, Båtsfjord, Unjárga/Nesseby, Vadsø og Vardø kommuner, Finnmark
- Forskrift om verneplan for Varangerhalvøya. Vedlegg 3. Vern av Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci, Båtsfjord og Vardø kommuner, Finnmark
- Forskrift om fredning for Oksevatnet landskapsvernområde, Vardø kommune, Finnmark
- Forskrift om fredning av Barvikmyran og Blodskytodden naturreservat, vedlegg 1, Vardø kommune, Finnmark
- Forskrift om vern av Komagværstranda naturreservat, Vardø kommune, Finnmark
- Forskrift om fredning for Hornøya og Reinøya naturreservat, Vardø kommune, Finnmark

- Forskrift om bruk av motorkjøretøy på barmark langs traktorveger, Vardø Kommune, Finnmark
- Forskrift om fredning av bygninger og anlegg i Verneplan Vardøhus festning, Vardø kommune, Troms og Finnmark
- Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer, Kap. 20 – Kystverkets Landverneplan for maritim infrastruktur, Vardø Bymøloer, Vardø kommune, Finnmark

Kommunens plansystem

Plansystemet skal sette politikk i system, og deretter iverksettes gjennom ulike i økonomiplan og virksomhetsplaner. Vardø kommune ønsker å legge opp til et hierarkisk målsystem hvor kommuneplanen definerer de overordnede målene for utviklingen, og at disse sees i sammenheng med målformuleringer i øvrige planer. Ved å ha et integrert plansystem hvor den enkelte plan er forankret i overordnet plan og føringer i denne, har man et godt utgangspunkt for å drive en helhetlig samfunnsutvikling som ivaretar ulike oppgaver og interesser. Kommuneplanen skal være det overordnede styringsdokumentet, og skal gi langsiktige føringer for den kommunale virksomheten og utviklingen i kommunen. Økonomiplanen utgjør handlingsdelen av kommuneplanens samfunnsdel, og viser hva som skal prioriteres de neste fire årene. Prioriteringer i budsjettet skal være forankret i økonomiplanen. De enkelte kommunedelplaner (tematisk eller arealplaner) skal legge føringer fra kommuneplanen til grunn. Kommunedelplanene utarbeides etter behov, blant annet der det er behov for ytterligere konkretiseringer og operasjonalisering av overordnede mål fra kommuneplanen.

Figuren under viser hvilke planer som inngår i det kommunale plan- og styringssystemet, og hvordan koblingen mellom de ulike planene er:

Figur 1: Det kommunale plan- og styringssystemet

Rammeverk for planarbeidet

Nasjonale, regionale og lokale føringer legger rammer for arbeidet med kommuneplanens samfunns- og arealdel. Nasjonale føringer er gitt gjennom lover, nasjonale forventninger, stortingsmeldinger og reformer, regionale gis i regionalt planverk og samarbeidsavtaler. Lokale føringer gis av bystyret gjennom vedtak og kommunalt planverk.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Nasjonale forventninger for 2019-2023 vil formidle den nasjonale prioriterte politikken på en tydelig måte, slik at planleggingen i fylkeskommuner og kommuner kan skje effektivt og til beste for innbyggerne i hele landet. Samtidig styrker regjeringen det lokale selvstyret i planleggingen.

Det betyr at fylkeskommunene og kommunene får økt ansvar for å sikre nasjonale og viktige regionale interesser. Regjeringen ønsker at regional og lokal samfunns- og arealplanlegging skal være basert på åpen dialog mellom alle parter, der også staten deltar. Et viktig skritt på veien er de nasjonale forventningene.

Regjeringen legger vekt på at vi står overfor fire store utfordringer:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

De regionale og lokale myndighetene har sentrale oppgaver med å håndtere disse utfordringene. Det gjelder alle kommuner, uavhengig av størrelse og kompetanse. Planlegging er et av deres viktigste verktøy for å følge opp sine forpliktelser.

Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål, som Norge har sluttet seg til, skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer, også i Norge. Det er derfor viktig at bærekraftmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen.

FNs Bærekraftsmål

Figur 2: FNs bærekraftsmål - kilde: FN-sambandet

Målene er verdens felles plan for utrydding av fattigdom, bekjempe ulikheter og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftsmål reflekterer tre dimensjoner i bærekraftig utvikling: klima og miljø, økonomi og sosiale forhold. FNs bærekraftsmål består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Målene ble laget på en demokratisk måte gjennom innspill fra land over hele verden.

Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine. Vardø kommune vil i alle sine mål og delmål i kommuneplanens samfunnsdel vurdere disse opp mot FNs bærekraftsmål. Vardø kommune skal gjennomføre en vesentlighetsvurdering av FNs bærekraftsmål. Vesentlighetsvurderingen gjennomføres i workshoper med arbeidsgruppa og formannskapet.

Lowverk

Plan- og bygningsloven (2008) regulerer utarbeidelsen av kommuneplanens arealdel. Det er i tillegg en rekke særlover som vil legges til grunn i arbeidet (www.lovdato.no):

- Lov om folkehelsearbeid, folkehelseloven (LOV-2011-06-24-29)
- Lov om forvaltning av naturens mangfold, naturmangfoldloven (LOV-2009-06-19-100)
- Lov om jord, jordlova (LOV-1995-05-12-23)
- Lov om skogbruk, skogbruksloven (LOV-2005-05-27-31)
- Lov om kulturminner, kulturminneloven (LOV-1978-06-09-50)
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall, forurensningsloven (LOV-1981-03-13-6)
- Lov om vassdrag og grunnvann, vannressursloven (LOV-2000-11-24-82)
- Lov om friluftslivet, friluftsloven (LOV-1957-06-28-16)
- Lov om matproduksjon og mattrygghet mv. (LOV-2003-12-19-124)
- Lov om rettsforhold og forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark (Finnmarkslova (LOV-2019-12-20-108)

Gjeldene fylkesplaner og andre regionale planer

- Regional transportplan for Finnmark 2018-2028
- Regional vindkraftplan for Finnmark 2013-2025
- Planprogram for Finnmark vannregion 2022-2027
- Regional plan for kompetanse i Finnmark 2016-2028
- Regional plan for kulturminner og kulturmiljø i Finnmark 2017-2027
- Regionalt næringsprogram for landbruket i Troms og Finnmark 2019-2022

Fokusområder og strategier for planarbeidet

I denne planperioden vil det være viktig å strukturere og forenkle plan- og styringssystemet, samt utvikle god plankultur. Dette forutsetter at kommuneplanens samfunns- og arealdel utarbeides på nytt, spisses og utvikles som et styringsverktøy tilpasset kommunens behov, ønsker og rammer.

Formål med fokusområder for kommuneplan samfunns- og arealdel:

- Utarbeide/justere mål, satsingsområder og strategier for Vardøsamfunnet fram mot 2032
- Utarbeide mål og langsiktige strategier for arealplanen.
- Utarbeide en kommuneplan som er et overordnet politisk og administrativt verktøy og som skal være et helhetlig og solid fundament for den langsiktige og bærekraftige samfunnsutviklingen i Vardø.
- Gi retningslinjer for god plankultur.
- Sikre sammenheng mellom planer og at øvrig kommunal planlegging har forankring i kommuneplanens samfunnsdel.
- Sikre helhetlig innsats og samordning av sektorenes planer.
- Sikre medvirkning som grunnleggende prinsipp, samt styrking av lokaldemokratiet gjennom gode medvirkningsprosesser

Samarbeid og samordning

Aktører, relasjoner, og ikke minst, teknologiske muligheter er i kontinuerlig endring. Et mer nettverksorientert samfunn forutsetter mer samarbeid på tvers for å utvikle fremtidsrettede

løsninger. Dette utfordrer kommunen til å utvikle nye arbeidsmetoder og tilnærminger i tjenesteutviklingen. Gjennom å mobilisere til samarbeid mellom innbyggere, frivillighet, næringsliv og kommunens tjenester vil man styrke sosial bærekraft og evne til å adressere større samfunnsutfordringer fra et lokalt perspektiv.

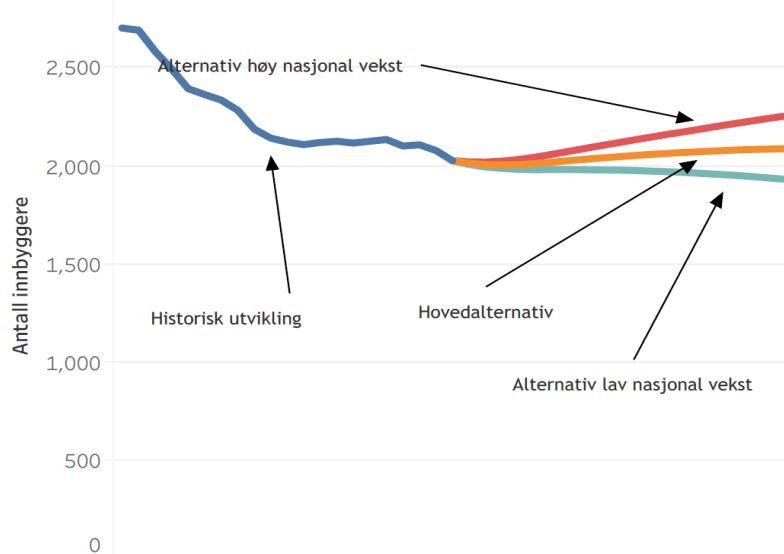
Kompetanse, tjenestetilbud og kommunen som organisasjon.

Vardø kommune oppfyller samfunnsoppdraget som generalist kommune, og har overtid levert gode tjenester til innbyggerne i kommunen. Vardø kommune som organisasjon har blitt oppfattet som en god arbeidsplass og man har ikke hatt store problemer med tilsetting av ansatte. Det er likevel svært viktig å fortsette den gode jobben med å rekruttere de gode hodene og hendene. Spesielt når man ser at andelen yrkesaktive i befolkningen går ned. Det er med andre ord færre mennesker til å gjøre jobben. Det er her viktig å få automatisert og digitalisert flest mulig av tjenestene som ikke trenger mennesker for å utføres.

Befolkningsutvikling

Per 1. januar 2021 er det registrert 1959 innbyggere i Vardø kommune. SSBs framskrivninger for 2030, viser at hovedalternativet er 2090 innbyggere. Lavalternativet for 2030 er satt til 2049 innbyggere og høyalternativet er satt til 2120. I praksis betyr prognosene at kommunen kan forvente en stabil og svakt økende befolkningstrend (ssb.no, 2021).

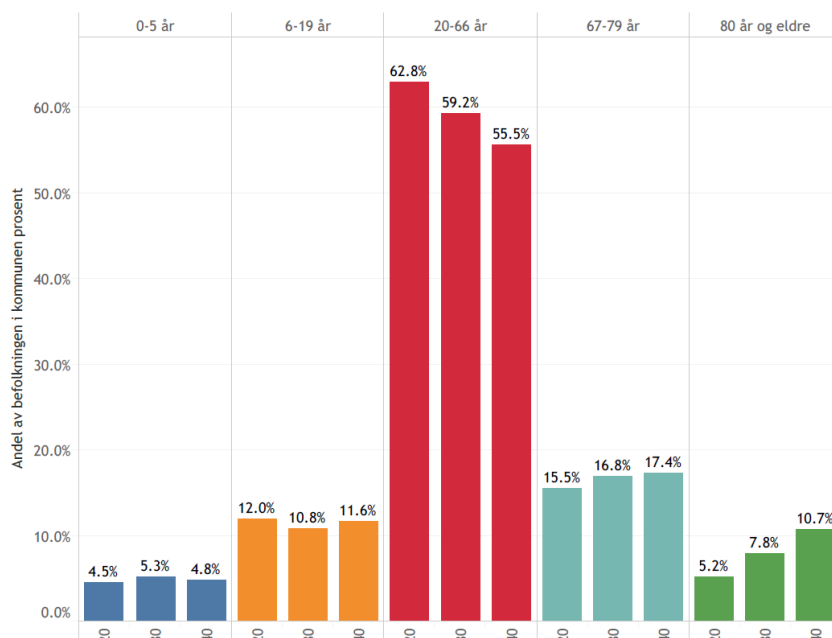
Utviklingen i befolkningen 2000-2040. Ulike alternativer for befolkningsframskrivninger. Vardø

Befolkningssammensetningen

for 2020, 2030 og 2040 er estimert slik til hovedalternativet:

Befolkningssammensetningen i 2020, 2030 og 2040. Hovedalternativet. Summerer seg til 100 % for det enkelte år. Vardø

Økonomi

Vardø kommune har en stabil og oversiktlig økonomi. Gjeldsnivået er høyt etter at man i perioden 2005-2013 renoverte svært mange av de kommunale bygg og at man bygget Flerbrukshuset som sto ferdig i 2014. Det er ett mål å få ned kommunalgjeld. Likevel har Vardø bystyre vedtatt havneplanen som legger opp til investeringer i underkant av 100 millioner kroner innenfor et tiårs perspektiv. Dette for å kunne tilrettelegge for næringsaktører innenfor fiskerinæringen, og vil la seg kunne realiseres ut fra dagens økonomiske situasjon.

Gjeldsnivået, for hele kommunen inkludert Vardø havn var ved inngangen av 2021, 305 mill. kroner.

Selve kommunens økonomiplan 2021-2024 legger opp til at fremtidige investeringer skal finansieres med lånebeløp som er mindre enn planlagte låneavdrag. Dette gir en positiv nedgang i kommunens fremtidige gjeld. Det er samtidig lagt opp til at renteutgiftene vil øke på grunn av høyere rente framover, noe som vil øke driftsutgifter.

Vardø havn

Gjennom endringer og presiseringer av lovverk de senere år, så er det et ønske fra lovgiver om at kommunene skal i større grad konsentrere seg om lovpålagte oppgaver og andre velferdsoppgaver for befolkningen. Andre typer behov som en kommune måtte ha, er det best og ryddigst at det skilles ut som egne foretak. Ett eksempel på dette er Vardø havn, området er svært viktig og det er stiftet ett eget kommunalt foretak for å sette søkelys på dette fagfeltet. Vardø havn går gjennom en rivende utvikling og er en av spyspissene i næringssettingsene til Vardø kommune. Vardø havn har laget en egen havneplan som det er naturlig at kommuneplan tar opp i seg.

Samarbeid med andre kommuner

Vardø kommune samarbeider på de områder som det har vært naturlig å samarbeide om og de områder som man har manglet kompetanse på. Vardø kommune har en slik størrelse at man i stor grad selv har oppfylt oppgavene som en generalist kommune. Vardø kommune har og vil i framtiden samarbeide mye med fylkeskommunen. Både som regionalutvikler, planlegger og forvalter. Spesielt på regionalutviklersiden og på plansiden vil det være naturlig at det i større grad blir lagt opp til samarbeid både med fylkeskommunen og andre kommuner.

Næringsliv og sysselsetting

Rett virksomhet på rett sted er et viktig prinsipp i arealpolitikken. Det handler om å tilpasse næringsstrukturen til samferdselsstruktur og tettstedsstruktur. Vardø kommunen bør sørge for at lokale og eksterne aktører ønsker å etablere seg og videreutvikle seg i kommunen, slik at antall arbeidsplasser øker.

Proteiner fra havet/marine næringer

De viktige proteinene fra havet har dannet grunnlag for bosetningen i Vardø. Proteiner fra havet har dannet grunnlaget for bosetning fra yngre steinalder – 2 000 til 4 000 år gamle og frem til i dag. Vardø kommunes fiskeflåte består hovedsakelig av små og medium fartøy som stort sett benytter de fiskerike fiskefeltene i nærheten av Vardøya. Der fiskes det etter mange arter av hvitfisk samt kongekrabbe og fiskerne er avhengige av mottaksbedrifter som har vært og fremdeles er en viktig hjørnestein i lokalsamfunnet. Det er viktig at Vardøs havner skal være attraktive og ha gode fasiliteter for lokale fiskere og fremmedflåten. Vardø Havn KF spiller en helt sentral rolle i dette.

Arealbehov omfattes i utgangspunktet hele kysten. Fiskerne er avhengige av å kunne følge fiskebestandene, og bruker kystarealene på en relativ mobil, fleksibel og tidsavgrenset måte. Slikt arealbehov vil være ivaretatt av en interkommunal kystsoneplan for Varanger. Men behovet som samfunnet har og de arealbehov som foreligger på fastlandet vil være ivaretatt av denne planen.

- Videreutvikle fasilitetene ved Vardøs havner, i tråd med fiskeflåtens behov.
- Videre utvikle den marine utdanningen som gis ved Vardø vgs.
- Utvikle virkemidler for å styrke eksisterende bedrifter innen marine næringer.
- Utvikle virkemidler rettet mot nyetableringer innen marine næringer.
- Utvikle og iverksette tiltak for å tiltrekke fangstflåten.
- Legge til rette for samarbeidsarenaer, der næringsaktørene og kommunen møtes.
- Samarbeide aktivt med næringsforeningen og andre utviklingsaktører for å fange opp gode prosjekter og talentfulle gründere.

Sjømatindustri

Den globale befolkningsveksten og manglende evne til å imøtekomme etterspørsel av den landbaserte matproduksjonen gjør at sjømat vil bli enda mer etterspurt i fremtiden. Tilhørigheten av hvitfisk i nærområdene i kommunen har stor betydning for flåten av små fiskefartøyer.

Arealdelen vil være et viktig verktøy for å stimulere næringsutvikling ved å tilrettelegge for tilpassede arealer med gunstig beliggenhet. Vardø er en kyst- og fjordkommune med kystområder som har stort potensiale for næring og utvikling. Sjømatindustrien er en del av kultur som skal satses på og utvikles innenfor selve sjømatindustri samt ved å utvikle mulighetene innenfor sjømatlinjen ved Vardø videregående skole.

- Økt viderefordeling av sjømat

- Fremtidens videreforedlingsindustri er sterkt automatisert.
- Kvotefond
- Forskning og utdanning i samarbeid med Vardø VGS, UiT og fiskeriforskningen

Havbruk

Fiskeri og havbruk er den næringen som det forventes høyest vekst i Nord-Norge. En satsing på sjømatnæringen samt kultivering av organismer i vann vil gi Vardø et løft med tanke på næringsutvikling og for fremtidige arbeidsplasser i Vardø. Kommuneplanens arealdel og kystzoneplanen vil være viktige verktøyer for å tilrettelegge og ikke minst styre denne næringen på en bærekraftig og forsvarlig måte. Konesjoner som hører hjemme i Vardø kommune skal og må gi avkastning og verdiskapning i Vardø.

Fiskebåter/fartøy

Vardø kommune mener det vil være nødvendig å satse på nye muligheter innen fornybar marine, maritime virksomheter og fisketurisme. Vardø kommune er oppmerksom på at fiskebåter, servicefartøyer, fraktfartøyer og turistfartøyer er under en rivende utvikling. Fossilfrie drivlinjer er nærmest hyllevare og Vardø kommune ønsker å ta tak i denne utviklingen. Videre bør det utredes hvordan større del av den fisken som fanges rundt Vardø også skal landes i Vardø. Herunder ta stilling om Vardø kommune kan og bør gå inn som eiere av kvoter.

Turisme

Det er flere reiselivsbedrifter i kommunen og det er et stort potensial for å utvikle og øke den turistbaserte reiselivsnæringen. Turisme vil være en viktig vekstnæring for kommunen framover. Den verdiskapning og sysselsetting som reiselivsnæringen kan generere, vil kunne være med på å opprettholde og videreutvikle lokalsamfunnet. Det er viktig at Vardø kommune identifiserer fremtidige områder for fritidsbebyggelse og turistnæring.

Turistnæring kan også utgjøre en god tilleggsnæring for eksisterende virksomheter i kommunen. Dette potensialet bør utredes i samarbeid med allerede etablerte næringsaktører innen blant annet fiskeri, landbruk, utleie og service- og servering.

Næringsareal

Vardø kommune er en attraktiv næringskommune. I planene skal det ses på mulighet for utvidelse av eksisterende næringsarealer, samt nye områder spesielt for turisme- og fritidsformål, i tilknytning til eksisterende infrastruktur som veier og skuterløyper.

I Vardø kommune er reiselivet en økende katalysator for utvikling av næringslivet. Vardø kommune har hatt som et hovedmål i strategisk næringsplan å bli en bærekraftig reiselivsdestinasjon. Reiselivsstrategien legger opp til fortsatt vekst i reiselivet, både når det gjelder antall besøkende og omsetning. Kommuneplanens samfunnsdel vil drøfte løsninger for en bærekraftig utvikling innenfor reiselivet, og næringslivet for øvrig, særlig knyttet til arealbruk, klima- og miljø, og hvilke konsekvenser dette vil ha for kommunale tjenester.

- Utnytte Vardøs naturgitte fortrinn.
- Satse på nye næringer.
- Planlegge og tilrettelegge nye næringsarealer.
- Gi gode rammevilkår for næringslivet.

Strategisk næringsplan 2018-2023 fastslår følgende visjonen for Vardø 2023:

“Vardø skal være en eksklusiv destinasjon for besøkende og et godt hjem for folk, fugl og fisk.”

Hovedmålet i strategisk næringsplan er at det skal være en økning på 50 nye arbeidsplasser innen 2023. Arbeidsplassutvikling og befolkningsvekst henger sammen. Kommunen må bidra til å skape kvaliteter som øker innflytting, bostedsattraktivitet og byfornyelse. Gjennom dette arbeidet tar kommunen en aktiv rolle for å forhindre utflytting. Kommunen kan også være med å skape næringsattraktivitet som skaper vekst i antall arbeidsplasser.

De prioriterte satsingsområdene for næringsutvikling i Vardø, i henhold til strategisk næringsplan 2018-2023, er fiskeri, reiseliv og akkvisisjon. Dette vil gjenspeiles i planarbeidet.

Landbruk og reindrift

Vardø kommune er interessert til å utvikle landbruk og reindrift i vårt område. Det vil innen kort tid være mulig til å dyrke matvekster i drivhus og satse på mulighetene til å forsyne samfunnet vårt med lokalt dyrket grønnsaker, urter og mer. Kommunen ønsker å legge til rette for at nye og eksisterende bønder og andre interesserte får muligheten til å tenke utenfor boksen og forske på dyrking i arktisk sone i Norge.

Landbruk

Vardø har per i dag 3 gårdsbruk i drift, og et ønske om å legge til rette for flere. Dette arbeidet vil gjøres i samarbeid med de eksisterende bøndene. Det er viktig for kommunen å bygge opp intern kompetanse innen landbruk og særlig landbruk i arktisk klimasone.

Det er økende interesse for selvforsyning i dagens samfunn. Vardø kommune ønsker også bidra til denne utviklingen, gjennom å tilrettelegge for økt lokal matproduksjon og konsumpsjon. Dette kan gjøres gjennom å fremme lokale varer og muligheter for å handle disse lokalt. Godt landbruk krever gode arealer, som er satt av til dyrking og beite. Dette er det viktigste tiltaket for å satse på utvikling av landbruk i Nord-Norge.

Reindrift

Vardø kommune er del av reinbeitedistrikt 6 Várjjatnjárga. Hele kommunens fastlandsareal brukes av reindriften om sommeren, og store deler er vår- og høstbeite. I arbeidet med kommuneplanens arealdel skal reinbeitedistrikt 6 medvirke særskilt i saker vedrørende arealinngrep som påvirker reindriften.

Reindrift er en arealkrevende næring, og kommunen er forpliktet til å ta spesielt hensyn til samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv i areal- og samfunnsplanleggingen.

Reindrift utøves på tvers av kommunegrenser, og krever derfor i større grad samarbeid mellom kommuner, og mellom kommunal og regional forvaltning, for å oppnå en god og helhetlig arealforvaltning innenfor reinbeiteområdene.

Areal-, natur og friluftsområder

Vardø kommune består av store natur- og friluftsområder som i større eller mindre grad benyttes til friluft, jakt, fiske og annen rekreasjon. Det bør utvikles en strategi for LNFR-områder og formål i kommunen. Dette bør settes i sammenheng med den pågående kartleggingen av friluftsområder.

Naturmangfold

Vardø kommune er en attraktiv kommune med kystlinje, fjell og merkområder som byr på store muligheter for friluftsliv. Kommunen har et særlig ansvar for å ivareta det biologisk mangfold, flora

og fauna. For Vardø kommune er det viktig å skape oversikt og synliggjøre naturmangfold og viktige områder for biologisk mangfold og landskap. Kommunen har også en del kulturminner og kulturmiljøer. Denne arven gir identitet og særpreg, og må forvaltes bærekraftig og framtidsrettet. Dette arbeidet skal danne grunnlag for fastsetting av kommunale arealstrategier i samfunnsdelen og i videre kommunal arealplanlegging.

Friluftsliv

Arbeid med utarbeiding av friluftslivets ferdselsårer er i gang i 2021, og vil danne en del av grunnlaget for hvordan Vardø kommune legger til rette for bruk av natur- og friluftsområder. Kartlegging og utarbeidelse av sti- og løypeplaner, inkludert merking og tydeliggjøring av turmuligheter kan bidra til folkehelsegevinst for befolkningen i Vardø kommune. Spesifikke tiltak der friluftslivet er en sentral del av kommunens frisklivstiltak for folkehelse, er:

- Videreføring og styrking av samarbeid om Perletur og VinterPerler mellom Vardø kommune og Vardø Turlag
- Aktivt samarbeid mellom Vardø kommune og Finnmark Friluftsråd
- Legge til rette for Friluftsskole for barn og ungdom i kommunen
- Godt samarbeid mellom Vardø kommune og Vardø Turlag om drift av skiløyper og turstier
- Se på muligheter for å opprette gapahuker eller dagsturhytter langs populære turdestinasjoner. I forbindelse med utarbeiding av arealplan, bør det gjennomgås hvilke dispensasjoner som eventuelt er nødvendige. Her inngår spesielt hensyn til kvalvingsområder, generell reindrift og fugleliv.
- Friluftslivet er en viktig del av Vardø kommunes turismeutvikling, der friluftsliv og naturopplevelser danner grunnlag for reiseliv

Det er viktig at tilrettelegging for friluftsliv og ferdsel for befolkning og tilreisende ikke går utover Vardøs naturmangfold og forpliktelser i forbindelse med vernede områder. Det er derfor viktig å finne en balanse mellom bruk og vern.

Varangerhalvøya Nasjonalpark

For videre arbeid med mulighetene nasjonalparken gir kommunen, er det nødvendig med en tydeliggjøring av rollefordeling mellom kommune, statsforvalter, stat og andre offentlige instanser. Det er ønskelig fra kommunens side at nasjonalparken danner et grunnlag for utvikling. Dette kan eksempelvis gjøres gjennom utvikling av tilfartsårer inn i parken, og en synliggjøring av friluftsmuligheter for befolkning og tilreisende. Per i dag er forskning og oppsyn i parken satt til blant annet UiT og eksterne aktører. Kommunen ønsker økt eierskap i prosess og praksis rundt parken. I arbeid med arealplan vil det dannes et utgangspunkt for videre arbeid med parken og dens muligheter.

Sjøareal

Vardø kommune ønsker å evaluere forvaltningen av sjøarealene i tett dialog med fiskerinæringen, havbruksnæringa og sektormyndighetene. Interessekonflikter mellom fiskerinæringen og havbruksnæringen om bruk av sjøareal bør avklares i planarbeidet.

- Vardø forvalter og tar vare på mangfoldet av arter og landskap, og har en bærekraftig bruk av naturressursene.
- Utnytte Vardøs naturgitte fortrinn.
- Satse på nye næringer.
- Planlegge og tilrettelegge nye næringsarealer.

- Gi gode rammevilkår for næringslivet.
- Være ledende på å videreutvikle og satse på eksisterende nye næringer.

Boligbygging / tettstedsutvikling

Vardø og Kiberg i Vardø kommune har betydning for identitet og tilhørighet ettersom de er samfunnets viktigste møteplasser og sosiale arena. Vardø kommune må sørge for at boligutviklingen skjer i både Kiberg og Vardø og at begge plasser har lik og god tilgang til områder for lek, fysisk aktivitet, rekreasjon og friluftsliv i nærområder. Det skal også legges til rette for levende grender utover Vardø og Kiberg. Vardø kommune ser ikke behov for nye utbyggingsområder, men vil i stedet ha fokus på oppdatering av eksisterende reguleringsplaner og utvikle ledige tomter i etablert boligfelt. Vardøs fortrinn med nærhet til sjø, samt havutsikt vil vektlegges i slikt arbeid.

Fritidsboliger

Vardø kommune opplever en økende attraktivitet som fritidsboligkommune. Kommunen ønsker å legge til rette for attraktive områder for fritidsboligutbygging med nærhet til sjø, havutsikt samt nasjonalpark. Nye områder for utbygging ønskes lagt både utenfor og innenfor eksisterende fritidsboligområder. Gjennom planarbeidet vil det legges vekt på fortetning av tomter ved åpning av nye utbyggingsområder. Dette gjelder både innen bolig, fritid og næring. Dette for å kunne bidra til en bærekraftig utvikling med fokus på teknisk og sosial infrastruktur, samt bruk og vern av arealer i tråd med nasjonale retningslinjer. I vurderingen av nye utbyggingsområder vil man tilstrebe en arealbruk som reduserer potensielle konflikter mellom ulike interesser.

- Utvide eksisterende fritidsområder.
- Utnytte Vardøs naturgitte fortrinn.
- Legge til rette for et mangfold av fritidsaktiviteter på og ved sjø, og i marka.
- Satse på nye næringer spesielt innenfor turisme og korttidsleie av fritidsboliger og landskaps-hytter/hoteller.
- Karttekniske justeringer, justere grenser for arealformål i tråd med eiendomsgrenser.

Kulturarv

Vardø kommune vurderer å sette av hensynssoner i arealplanen for å ivareta kulturarven, herunder kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap. Kulturminneplan for Vardø kommune vil være et viktig verktøy i dette arbeidet.

- Vardø ivaretar kulturarven.
- Bevare, synliggjøre, formidle og bruke kulturarven gjennom å skape opplevelser.
- Bruke kulturarven aktivt i identitetsskapende arbeid.

Trafikksikkerhet

Vardø kommune ønsker å bli sertifisert som «trafikksikker kommune». Med bakgrunn i dette vil kommunen ha et særlig fokus på trafikksikkerhet på alle plannivå.

Klima og miljø

Kommunen, innbyggere og næringslivet må øke bevisstheten om sammenhengen mellom forbruk og utslipp. Det tilrettelegges for overgang til en sirkulær økonomi ved å redusere uttak av råvarer, avfall, utslipp og energibruk til et minimum, og satse på gjenbruk, reparasjon, oppussing/forbedring og

materialgjenvinning i et kretsløp hvor færrest mulig ressurser går tapt. For å gjøre dette, trenger kommunen å få på plass tverrsektoriell oversikt over ressursstrømmer i kommunen.

Kommunen kan være en pådriver og gå frem som et eksempel overfor næringslivet for å skape nye grønne næringer og reell grønn vekst.

Forsøpling og forurensning

Både tidligere tiders og dagens menneskeskapte aktiviteter, har ført til omfattende miljøbelastninger. Arbeidet mot forurensning og forsøpling av sjø og land, av leveområder og lokalmiljøer griper inn i alle satsingsområder. Med grunnlag i FNs bærekraftsmål 12, 14 og 15, er forhindring av forsøpling og forurensning på land og i vann et viktig premiss for de aktiviteter som drives i Vardø kommune. Kommunens renovasjonsordninger skal legge til rette for effektiv søppelhåndtering fra husholdninger. Videre har kommunen et ansvar for veiledning av bedrifters praksis for håndtering av avfall.

Både nasjonalt og regionalt har det de siste årene vært stort fokus på eierløst marint avfall. Ettersom Vardø er en kystkommune med lange strandlinjer og en aktiv marin næring, vil håndtering av avfall og potensielt samarbeid om forebygging av forsøpling være viktig.

Klimatilpasning

Klimatilpasning knyttes til ekstremnedbør og flomfare. Dette må i stor grad løses gjennom riktig arealdisponering og arealplanlegging.

- En helhetlig klima/energi/miljø - fokus på klimaendringene i alle kommunens virksomheter.
- Redusere kommunens direkte og indirekte klimagassutslipp.
- Grunnet Vardøs værutsatte beliggenhet er det planlagt utbygging av ny ytre molo. Dette for å skjerme eksisterende infrastruktur og fiskeflåte også for økende ekstremvær i framtiden.
- Det er realistisk å forvente en økning av havnivå som følge av klimaendringer. Det vil da bli en del av arealplanleggingen å ta dette inn i vurdering ved nybygg og utvikling av infrastruktur.

Folkehelse og levekår

Vardø kommune har et stort ansvar for befolkningens helse og for at alle skal få nødvendige tjenester. Det demografiske utfordringsbildet med flere eldre og høyere forventet levealder forutsetter et bredt og tverrsektorielt fokus for å sikre at kommunen utvikles til et «aldersvennlig» samfunn. Det vil være også flere brukere med sammensatte behov, og mange av disse er unge og trenger tjenester store deler av sitt liv.

Demografiske endringer

Utviklingstrekk fremover viser en noe eldre befolkning. Som sannsynligvis vil dermed ha behov for helse- og omsorgstjenester og samtidig ser man at det er færre i yrkesaktiv alder, noe som betyr at det kan bli færre til å yte helsetjenester. Man er nødt til å ta i bruk ny teknologi og jobbe smartere innen mange av helsetjenestene.

Endringer i sykdomsbildet

På grunn av de demografiske trekkene og livsstil vil vi se sykdommer som hjertesvikt, diabetes, kols, fedme, demens og kreft. Det vil derfor være svært viktig med forebygging av disse diagnosene. Vi ser

og en økning i psykiske lidelser i alle aldersgrupper. Vi vil å få grupper av barn med sammensatte behov.

Pandemiberedskap er et dagsaktuelt aspekt ved både demografiske endringer i befolkningen, og helsetjenester generelt. Vi står nå i en pandemi, og det er realistisk å forvente at det vil komme flere. Kommunens utgangspunkt for å håndtere dette, samtidig som man har et fullverdig helsetilbud, står sentralt. Spesielt pandemiberedskap vil inngå i en overordnet beredskapsplan for kommunen.

Arbeidsplasser som utgangspunkt for lokal trivsel

Vardø har lenge ligget høyt på arbeidsledighetsstatistikken, og mange av kommunens innbyggere har blitt overført til ytelser fra NAV. I et sosialt og folkehelsemessig perspektiv er det viktig at Vardøs befolkning opplever at de har en egnet arbeidsplass å gå til. Dette vil øke livskvalitet, og potensielt forebygge langvarig uføretrygd. Det er ønskelig å få til et tidlig samarbeid med NAV og skolesektor, der det legges til rette for at ungdom og yngre voksne tidlig får muligheter til å utfolde seg i et aktivt yrkesliv. Her har kommunen et ansvar for å legge til rette for at arbeidsplassene som skapes i kommunen også gagnar kommunens befolkning.

Økonomi

Det vil i fremtiden være viktig å forebygge veksten i behov for kommunens velferdstjenester, og på den måten frigi ressurser til andre steder i kommunen.

Forebyggende og helsefremmende arbeid

Tidlig innsats og forebygging vil være en annen måte og jobbe på i forhold til innhold i tjenestene. Man må snu fokuset fra reparasjon til forebygging og selvmestring.

Arbeid og aktivitet er et svært viktig forebyggende og helsefremmende tiltak. Forebyggende arbeid for barn og unge og foreldreveiledning er et spesielt viktig satsningsområde.

Kompetanse

Kommunene har over flere år fått mer ansvar og mer avanserte oppgaver. Det er viktig at kommunen har rett kompetanse til å møte dette ansvaret. Det vil komme økte krav til dokumentasjon og pasientsikkerhet. Kommunene har fått, og vil få nye oppgaver som tidligere har vært løst i spesialisthelsetjenesten. Kommuneplanen må ta stilling til hvilke grep som skal tas for å sikre kompetansebehov og rekruttering av omsorgspersonell.

Kvalitet

Kvalitetsreformen "Leve hele livet" bør tas inn i alle deler av kommuneplanen.

Innovasjon i tjenestene

Flere vil ha behov for helse og omsorgstjenester. Flere heldøgntjenester medfører spesielt stor ressursbruk og utgifter. Kommuneplanen må ha strategier for å redusere veksten i behovet for kommunens tjenester, med mer forebyggende tiltak som f.eks. hjemmerehabilitering, velferdsteknologi og mobilisering av frivillige. Samskaping må utredes og beredes grunnen for hvordan slike tjenester kan utføres.

Vardø har mange eldre bygninger fra 50-tallet som ikke er tilrettelagt for et helt livsløp med tanke på universell utforming. Flere bør få muligheten til å bo trygt hjemme lenger. Dette må ses i sammenheng med behov for tilrettelagte boliger i kommunen og en aktiv satsing og etablering av velferdsteknologiske løsninger.

På grunn av kommunens størrelse vil vi ha en utfordring med gode tilrettelagte tilbud til barn og unge med funksjonsnedsettelse og yngre demente. Det vil være få i brukergruppen og dermed en utfordring å lage gode spesialiserte tilbud til disse.

Folkehelse

Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven) gir kommunene et stort ansvar i forhold til forebygging og fremme god helse i alle livets faser. Bedre folkehelse gir et bedre samfunn

Folkehelsearbeidet skal bidra til å utvikle et lokalsamfunn som fremmer helse, utjevner sosiale forskjeller i helse og deltakelse, gir gode sosiale og miljømessige forhold og bærekraftige velferdstjenester. Folkehelse innebærer så mye, og skal inngå i kommunens planarbeid og forvaltning. Bedre folkehelse bør innarbeides i alle kommunens ansvarsområder.

- Sammenhengende og robuste tjenester
- Forebygging og tidlig innsats
- Kvalitet og kompetanse
- Innovasjon og digitalisering

Oppvekstmiljø for barn og unge

Vardø kommune vil gi barn og unge en trygg og god oppvekst. Vi vil at barna skal trives, få trygghet og tilhørighet slik at de vil bo her også i fremtiden. Gjennom en god oppvekst skal barn og unge i Vardø være klar for å møte livets utfordringer, ta ansvar for seg selv og ta samfunnsansvar.

“En god oppvekst varer livet ut”

Et godt barnehage- og skoletilbud av høy kvalitet fremmer barn og elevers utvikling. Det skal være et trygt og godt læringsmiljø både i barnehage og skole. Barn og elever skal ha utviklingsmuligheter i trygge omgivelser. Det skal være gode overganger gjennom hele utdanningsløpet. God dialog, gode rutiner og informasjon mellom de ulike tjenestene. Tillit og respekt er viktig for å etablere et godt samarbeid mellom barnehage/skole og hjem til barnets beste.

Økt fokus på tidlig innsats. I de tjenestene som i dag har fokus på barn, unge og familier skal tiltak iverksettes når det avdekkes behov for det. Forebygging og tverrfaglig samarbeid er avgjørende for et godt tjenestetilbud. Det er viktig å ha på plass interne rutiner og system for oppfølging, kvalitet og forbedring/evaluering.

Vardø kommune har en 1-10 skole og 2 barnehager (en kommunal og en privat) Det er full barnehagedekning.

Kulturelle tilbud med kulturskole og fritidsklubb er viktige arenaer for å skape en god oppvekst for barn og ungdom i Vardø kommune.

Barn og unge skal ha en trygg og god oppvekst, Vardø kommune har disse strategiene i årene fremover

- Gode overganger gjennom hele utdanningsløpet; barnehage, ulike trinn på skole og videregående skole.
- Gode barnehager og en god skole, med oppfølging av enkelt barnet
- Kvalifisert personale i barnehage og skole etter lovkrav
- Økt fokus på tidlig innsats
- Få på plass interne rutiner og systemer for oppfølging, kvalitet og forbedring/evaluering

- Fortsette det gode arbeidet som gjøres på Vardø skole og forebygge frafall i Videregående skole
- Fokus på trafiksikkerhet, bli en trafiksikker barnehage og skole
- Fokus på forebygging av mobbing
- Nulltoleranse for mobbing, barnehage og skole skal handle raskt dersom dette avdekkes

Kultur og idrett

Gjeldende kommunedelplan for idrett- og friluftsliv er under revisjon. Det prioriterte handlingsprogrammet for utbygging av idretts- og friluftsanlegg er en del av planen, og en oppdatering av dette er nødvendig for tildeling av spillemidler. Det er et krav at alle anlegg det skal søkes spillemidler til skal stå i planen. Planen skal gi kommunen et oppdatert og hensiktsmessig styringsverktøy som skal være retningsgivende for kommunens satsingsområde innen idrett og fysisk aktivitet. Den skal avklare hvordan kommunen kan tilrettelegge for idrett og fysisk aktivitet med mål å bedre innbyggernes helse og livskvalitet, og motvirke uheldig adferd. Arbeid med å opprettholde en aktiv hverdag fra barneår til voksenliv står sentralt her. Dette inkluderer fritidstilbud både innen idrett, friluftsliv og kultur. Gjennom givende fritidsaktiviteter skapes et godt grunnlag for både helse og trivsel. Planen er derfor nært knyttet til og er svært relevant for folkehelsearbeidet i kommunen.

Satsingsområder og FNs bærekraftsmål

Vardø kommune har som en del av arbeidet med planprogrammet gjennomført en grundig vurdering av alle FNs bærekraftsmål og deretter prioritert relevante mål for kommunen. De prioriterte målene ble valgt ut fra en vurdering av hva de enkelte målene og delmålene betyr for kommunen, og hvilken mulighet kommunen har for å påvirke målene.

Prioriterte bærekraftsmål

Følgende bærekraftmålene ble valgt av bystyret;

I tillegg er det naturlig at bærekraftsmål 12 tas inn som bærekraftsmål i Vardø:

Bærekraftmålene er satt for at verden skal fungere som et godt sted også i framtiden. For å oppnå målene, må vi som verdenssamfunn og lokalsamfunn endre måten vi lever på. En sentral faktor for å forhindre videre klimaendringer er å redusere forbruket. I Vardø kommune fortsetter vi med den smarte tilnærmingen og bruk av de nasjonale subsidieordningene. Tiltakene er beskrevet under.

Det vil i 2021 være et mål å satse på at også lokale fritidstilbud blir best mulig. Det er bedre for miljøet og næringslivet som vi bruker tilbud i Vardø.

Kommuneplanens samfunnsdel

Etter plan- og bygningsloven er kommunene pålagt å ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel. Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens viktigste overordnede styringsdokument for ønsket samfunnsutvikling, og et redskap for hvordan kommunen skal møte nye og endrede utfordringer i et langsiktig perspektiv. Samfunnsdelen er styrende for all planlegging i kommunen. Det innebærer at alle øvrige planer må sikres legitimitet i kommuneplanens samfunnsdel. Kommuneplanens samfunnsdel skal peke ut felles mål og bidra til en samordnet innsats på utpekte fokusområder i planperioden. Den skal sikre bærekraftig samfunnsutvikling, både med hensyn til miljø og arealbruk, samt den økonomiske, sosiale og kulturelle utviklingen. Som nevnt under folkehelse, er gode og trygge arbeidsplasser fra tidlig alder et viktig mål for framtidig trivsel i kommunen. Den legger rammer og føringer for hele kommunesamfunnet og utviklingen for all tjenesteytingen i kommunen, og for kommunen som organisasjon.

Kommuneplanens arealdel

Kapittel 4 i PBL omhandler kravene til kommunens utarbeiding av kommuneplanens arealdel. En rekke dokumenter skal utarbeides underveis og inngå i planmaterialet. Samfunnsdelens arealstrategi danner basis for arbeid med kommuneplanens arealdel, og i arealstrategien vil det også legges føringer som må innarbeides i kommuneplanens arealdel.

Planbeskrivelse, plankart og planbestemmelser

Alle planer som legges ut til offentlig ettersyn skal inneholde en planbeskrivelse, jamfør PBL § 4-2. Planbeskrivelsen skal beskrive planens formål, hovedinnhold og virkninger, samt planens forhold til rammer og retningslinjer for planområdet. Planbeskrivelsen vil oppdateres gjennom planprosessen og være en del av plandokumentene ved sluttvedtak. Det utarbeides også plankart og juridisk bindende planbestemmelser til arealplanen.

Konsekvensutredning og risiko- og sårbarhetsanalyse

For kommuneplaner som gir retningslinjer eller rammer for fremtidig utbygging som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal det gis en særskilt vurdering og beskrivelse – konsekvensutredning – av planens virkninger for miljø og samfunn, jamfør PBL § 4-2. Disse skal konsekvensutredes etter Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven (2009), KU-forskriften. Forskriften krever at både enkeltområdene, samt de samlede virkningene av endringene vurderes.

I tillegg skal det ved planer om utbygging utarbeides risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) jamfør PBL § 4-2. ROS-analysen skal belyse hvorvidt området er egnet for utbygging, peke på eventuelle avbøtende tiltak, samt danne grunnlag for å avsette hensynssoner hvor områder med fare, risiko

eller sårbarhet er avdekket. ROS-analysen vil følge konsekvensutredningen og oppdateres underveis i rulleringen.

Utredningsmetodikk

Det er satt opp en oversikt over hvilke temaer som skal vurderes i tabellen under. Dersom ikke annet er beskrevet vil utredningen basere seg på informasjon fra allerede kjente undersøkelser og befaringer.

På noen temaer vil lokal kunnskap og faglig skjønn være en viktig del av konsekvensutredningen. Ansvarlig for å utvise dette skjønn er prosjektgruppa, i samarbeid med referansegruppa og andre faglige ressurspersoner i organisasjonen.

Metodikken som vil bli benyttet er beskrevet i Miljøverndepartementets veileder T-1493, Konsekvensutredninger Kommuneplanens arealdel. Konsekvensutredningens innhold og omfang skal tilpasses plannivået, og være relevant for de beslutninger som skal tas. Konsekvensutredningen skal ta utgangspunkt i relevant og tilgjengelig informasjon.

Konsekvensutredningen skal bare omfatte de delene av planen som fastsetter rammer for fremtidig utbygging og som samtidig innebærer endringer av den gjeldende planen. Det skal også gis en vurdering av virkningene av de samlede arealbruksendringene i planen.

Tema som vurderes i konsekvensutredningen jf. KU – formskriften §21

Samisk natur- og kulturgrunnlag

Havbruk

Landbruk

Naturverdier, friluftsliv m.m.

Naturmangfold

Kulturminner og kulturmiljø

Lekeområder for barn og unge

Klimatilpasning - Støy og forurensing

Samfunnssikkerhet

Trafikkforhold

Næringsliv og sysselsetting

Kommunale tjenester og annen infrastruktur

Befolkningsutvikling og befolkningsstruktur

Varangerhalvøya Nasjonalpark

Tema	Utrednings behov / beskrivelse	Konsekvensutredninger	Metodikk
Samisk natur- og kulturgrunnlag	Kartlegge samiske interesser i forhold til arealbehov for reindrift og fiske, behov for språkopplæring og		Bred medvirkning fra reindrifta, sametinget, Bivdu og andre samiske aktører innen kultur, språk og opplæring.

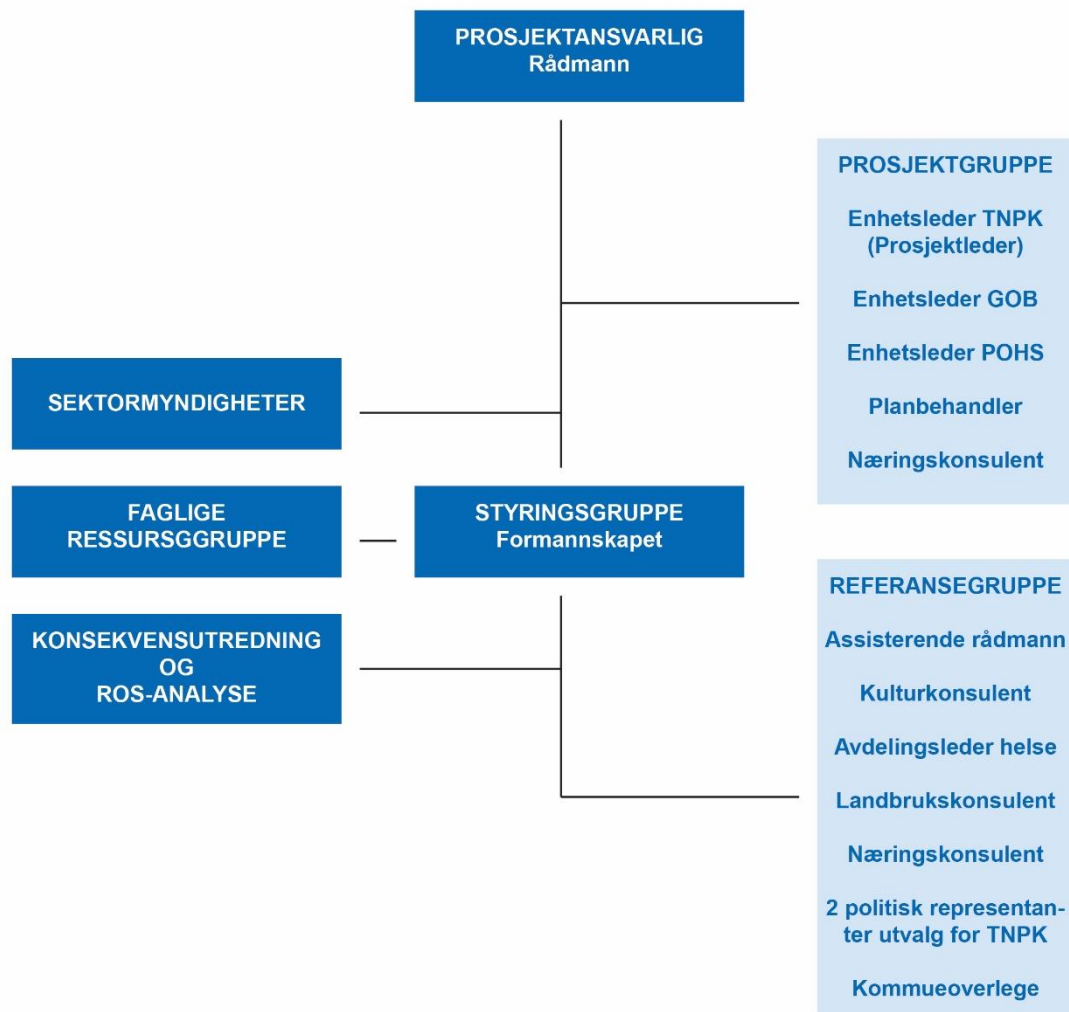
	informasjonsmateriell om blant annet kommunale tjenester på samisk.		
Havbruk	Må vurderes hvordan nye havbrukslokaliteter påvirker eksisterende og hvordan fiske- og fangstområder påvirkes.	Hvordan vil nye havbrukslokaliteter påvirke de eksisterende, og hvordan vil fiske- og fangstområder påvirkes.	Verdisetting av områder, dokumentere og illustrere dagens forhold. Bruk kompetanse i fiskerinæring, lokalkunnskap.
Landbruk	Nye føringer for strengere jordvern og hvordan styre fritidsbebyggelse unna landbruksområder	Ved vurdering av LNFR-områder skal følgende utredes: Arealomfang Type jordbruksareal (fulldyrka, overflatedyrka, innmarksbeite) samt jordkvalitet. Dyrkbarhet Driftsmessige konsekvenser Beiteressurser Spredt boligbebyggelse	Utredninger i henhold til AR5, beitekart og øvrige landbrukskart, landbrukssjef i kommunen og lokal kunnskap.
Varangerhalvøya Nasjonalpark	Kartlegge muligheter og utfordringer knyttet til dagens og fremtidens bruk av nasjonalparken.	Konsekvensutrede parkens rolle for folkehelse, næringsutvikling og arbeidsplasser i kommunen. Oversikt over hvor ferdsel bør tilrettelegges tydeligere.	Tydeliggjøring av kommunens, statsforvalterens og statens rolle i forvaltning av parken.
Reindrift	Kartlegge arealbehovet for reindrifta, og forstyrrelser ved motorferdsel, fritidsboligutbygging og friluftaktiviteter i beite- og kalvingsområder.	Konsekvensutrede større arealinngrep som har innvirkning på reindrift og beite- og kalvingsområder i kommunen. Konsekvensutrede rovviltbestandens utvikling i forhold til reindrifta.	Bred medvirkning fra reindrifta, ved reinbeitedistrikt 6, sametinget og andre relevante aktører.
Næringsarealer	Se på områder for næringsareal. Kartlegge behov for ulike næringstyper og plassering av disse. Rett virksomhet på rett sted, med et differensiert tilbud.	Hvilke ulike næringstyper passer ulike steder og hvilke konsekvenser støy, lukt og støv kan medføre. Se på nærområder i tilknytting til næringsområder	Utrede behov for ulike handel og næringsområder. Strategisk Næringsplan.
Tettsteds-utvikling/ befolkningsutvikling/ struktur	Kartlegge bosetningsmønster og befolkningsutvikling hos unge og eldre.		Befolkningsanalyser/prognoser, mulighet for fortetning/spredt bebyggelse. Se på regionale og nasjonale føringer, temaplaner

Trafikksikkerhet	Se på områder med trafikksikkert tilbud, tilgang på gang- og sykkelvei/fortau	Sikre gode trafikksikre tilbud. I hvilken grad utbyggingen påvirker muligheten folk har til å gå til og fra skole, jobb, servicefunksjoner og handel. Hvordan vil foreslått arealbruk føre til økt transportbehov.	Ta i bruk kartdatabaser, ulike regionale og lokale del- og temaplaner.
Vann og vassdrag	Vurdere hvordan drikkevannskilder, nedbørsfelt og vannressursene blir berørt.	Hvordan vil tiltak komme i eventuell konflikt med vannressursene, vann og vassdrag.	Ulike kartdatabaser, lokal kunnskap
Kultur-minner og kulturmiljø	Det tas kontakt med statlig- og regionalmyndighet samt bruk av kulturminneplan for å se om områder bør settes av til hensynssoner. I hvilken grad vil foreslått arealbruk påvirke kulturminner og kulturmiljø	Konsekvensene av og konfliktpotensial ved planlegging av ulike tiltak. Se på kulturminner så vel som kulturmiljøer og kulturlandskapet.	Kulturminnemyndigheter uttaler seg om kulturminner i planområdene. Kartgrunnlag og kunnskap i Askeladden brukes, kulturminneplan 2020-2024.

Planprosessen

Formannskapet er planutvalg for kommuneplanen. Bystyret skal i oppstart av prosessen delta i arbeidet med blant annet utvelgelsen av bærekraftsmål som satsingsområder. I henhold til kravene i plan- og bygningsloven skal alle kommunale planprosesser sikre åpenhet, være forutsigbare og sikre medvirkning for alle berørte interessenter og myndigheter.

Statlige og regionale myndigheter samt nabokommunene vil få planprogram og planforslag på høring, jf. plan- og bygningsloven. I tillegg vil aktuelle temaer i planarbeidet bli diskutert underveis med berørte myndigheter. Kommunens hjemmeside vil bli aktivt brukt i planprosessen for informasjon om framdrift, tidsfrister, synliggjøring av medvirkningsaktiviteter etc.

Framdriftsplan - Kommuneplan

År	2021												2022										
Måned	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	
Utarbeid forslag til planprogram																							
Varsle planoppstart og behandle forslag til planprogram																							
Høring av forslag til planprogram																							
Behandle innspill og fastsette planprogram																							
Utredningsarbeid og planprosessforberedelser																							
Temamøter iht. satsingsområder																							
Utarbeidelse av forslag til plan																							
Behandle forslag til plan (førstegangsbehandling)																							
Offentlig ettersyn av forslag til plan																							
Merknads- og vedtaksbehandling av plan																							
Kunngjøring av vedtatt plan																							
Samfunnsdel																							
Arealdel																							